

Remissvar över betänkandet

Allmänt fritidshem och fler elevers tillgång till utveckling, lärande och en meningsfull fritid SOU 2022:61

Ovanåkers kommun är positiva till att stärkt rätt till fritidshem införs utifrån barnperspektiv. Stärkt samverkan med skola och en större andel barn i fritidshem är uteslutande positivt då vi redan i vår småskalighet ser dessa fördelar. Många delar i förslaget innebär dock starkt ökade kostnader för vår kommun och andra kommuner. Landsbygdskommuner kommer med sannolikhet att drabbas hårdare än storstadskommuner.

Avgiftsfritt allmänt fritidshem

Förslaget om avgiftsfrihet kommer att medföra kraftigt ökade kostnader för kommunen då avgifterna avskaffas. Ett intäktsbortfall som kommunen bör få täckning för.

Personal

En farhåga är också att antalet elever i fritidshem kommer att öka vilket innebär att efterfrågan på personal kommer att öka. Redan i dag är andelen personal som har behörighet för fritidshem låg och i vår kommun är andelen drygt 40 %. Här ser vi om detta blir realitet en än större utmaning att rekrytera både behörig personal och annan personal i framtiden. Detta kommer att påverka vår kvalitet då all undervisning i skolväsendet är beroende av att den leds av behöriga och legitimerade lärare. I fritidshemmet är kvaliteten även beroende av annan utbildad personal, till exempel fritidsledare och barnskötare. Här påskiner utredningen att den ska ge förslag för att säkerställa framtida kompetensförsörjning vilket i skenet av förutspådd lärarbrist och brist på personal i allmänhet kan ifrågasättas. Utmaningen är också med stor sannolikhet än större för landsbygdskommuner.

Lokaler och god miljö

Utredningens förslag handlar om hur en god miljö ska kunna erbjudas alla elever. Vid en framskrivning i skollagen kommer detta att påverka oss negativt gällande kostnader. Redan nu är lokaler i vår kommun en utmaning då vi har ett antal fritidshem i anslutning till eller i våra "byskolor" som i vissa fall är trångbodda och i vissa fall inte fullt ändamålsenliga. Levnadsvillkor som ytterligare grund för utökat behov av fritidshem kan också medföra ökade kostnader. Gällande utökad informationsskyldighet för kommunerna till vårdnadshavare ser vi inte detta som något större problem.

Om den särskilda utredningen om skolskjuts kommer fram till att skolskjuts ska erbjudas innebär detta för vår kommun som är en landsbygdskommun med ett flertal "byskolor" en avsevärd kostnadsökning som skulle vara svår att bära.

Sammanfattningsvis kan sägas att betänkandet Allmänt fritidshem och fler elevers tillgång till utveckling, lärande och meningsfull fritid gynnar barnet men medför kraftigt ökade kostnader för vår kommun som redan i dag har en ansträngd ekonomi såväl i stort som Barn- och utbildningsförvaltningen. Om denna blir realitet bör kommunerna kompenseras ekonomiskt för att kunna bära dessa kostnader.

Utredningens förslag handlar om hur en god miljö ska kunna erbjudas alla elever. Vid en framskrivning i skollagen kommer detta att påverka oss negativt gällande kostnader. Redan nu är lokaler i vår kommun en utmaning då vi har ett antal fritidshem i anslutning till eller i våra "byskolor" som i vissa fall är trångbodda och i vissa fall inte fullt ändamålsenliga.

Kompetensförsörjning för ett attraktivt fritidshem Kvalitet i all undervisning i skolväsendet är beroende av att den utifrån tillgängliga resurser leds av behöriga och legitimerade lärare. I fritidshemmet är kvaliteten även beroende av annan utbildad personal, till exempel fritidsledare och barnskötare. Utredningen ger förslag och gör bedömningar som är nödvändiga för att säkerställa kompetensförsörjningen utifrån utredningens analys.

Christer Andersson
Skolchef
Barn- och utbildningsförvaltningen
Ovanåkers kommun